

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:1667

av Penilla Gunther (KD)

Jämlika villkor mellan Samhall och arbetsintegrerande sociala företag

---

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ta till vara Funkautredningens intentioner vad gäller Samhall och relationen till arbetsintegrerande sociala företag.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ta till vara Funkautredningens intentioner vad gäller en höjning av taket i lönebidrags- och trygghetsanställningar.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att följa upp den handlingsplan för arbetsintegrerande sociala företag som lanserades 2009.

Motivering

Även om Sverige stått sig bra genom de internationella krisåren, och har en relativt låg arbetslöshet i jämförelse med många andra länder, finns det grupper som halkar allt längre ned i ansökningshögar på arbetsgivarnas skrivbord.

Vi talar om personer med olika former av arbetshinder – psykiska, neuropsykiatriska och fysiska funktionsnedsättningar, sociala skäl eller med en lång tids sjukskrivning i bagaget. De som behöver ett arbete inte endast för sin försörjning, utan behov av att få finnas i en arbetsgemenskap, där inte alla dagar är likadana utan där vardag skiljs från helg, där fritiden blir en ledighet – inte en daglig svårighet.

Skooppi – de arbetsintegrerande sociala företagens egen intresseorganisation – samlar två tredjedelar av dessa företag i landet, som ger ca 8 000 personer arbete, arbetsträning och rehabiliterande insatser. Regeringen har dels genom en handlingsplan för socialt

företagande 2009, med Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, Tillväxtverket och SKL – Sveriges Kommuner och Landsting, för att fler ska inse potentialen i att skapa företag där människor med arbetshinder kan få möjlighet att arbeta 100 procent av sin förmåga, att få börja på den tid man orkar och kan jobba. Dels har medel anslagits från det offentliga genom olika organisationer, för att handledare ska kunna anställas eller för start genom företagsrådgivare till exempel.

Det finns inget företag som klarar sig i längden, om inte affärsidén är tillräckligt bra eller om organisationen i företaget är tillräckligt stabil – inte heller om det finns krav på att medföljande anställningsstöd (försörjningsstöd, sjukersättning, a-kassa t.ex.) är tidsbegränsat.

Idén med arbetsintegrerande sociala företag är att ge en långsiktig plats för personer som oftast inte haft ett arbete under mycket lång tid. Många har dåliga erfarenheter av att få delta i ett projekt på några månader, sedan är det antingen ingenting som händer, eller möjligen ett nytt projekt igen på kortare tid.

Eftersom det handlar om företagande, krävs en affärsmässighet i någon mån hos dem som är handledare och hos medarbetarna, eftersom dessa företag inte ska drivas som välgörenhetsinrättningar där kunderna köper varor och tjänster av medkänsla, utan på samma kvalitetsvillkor som andra företag.

Verksamhetsidén är enkel: ju mer intäkter företaget har, desto fler går att anställa för egna medel, och därigenom kan personer gå från bidrag till egen försörjning. Men skillnaden är att organisationen kräver handledare som kan hantera situationer som oftare uppstår i de arbetsintegrerande sociala företagen än på andra arbetsplatser, i och med att medarbetarna har sina unika förutsättningar, och kräver mera stöd i arbetet.

Det blir större och större behov av hjälp med affärsutveckling för bättre intäkter i företagen, när samtidigt de offentliga stöden dras ned och förändras. Det ska inte bara startas nya företag – de som redan finns måste få hjälp att utvecklas och leva vidare. Om vi jämför de arbetsintegrerande sociala företagen med Samhall som är ett statligt bolag med uppdrag att ge anställning till ”prioriterade grupper”, gjorde Samhall ett resultat på 47 miljoner SEK år 2012, varav merkostnadsersättningen på 4 405 SEK är en ersättning som utges av staten för att Samhall genomför sitt arbetsmarknadspolitiska kärnuppdrag att utveckla personer med funktionsnedsättning.

Den som ser det arbete som görs i de över 300 arbetsintegrerande sociala företag som finns i Sverige idag, har svårt att förstå att Samhall fortfarande har ett statligt stöd, och dessutom kompenseras extra för att göra det som bolaget är till för. Hur många företag skulle inte kunna startas och drivas med de medlen som Samhall har, och där man bara har ett mål på att få ut 1 000 personer per år med en anställning?

Handlingsplanen för arbetsintegrerande sociala företag som togs fram för fem år sedan bör följas upp för att de företag som startats inte ska gå under utan få hjälp med utbildning och affärsutveckling. Kan Funka-utredningens förslag att göra Samhalls verksamhet mer jämlik med de sociala företagens bli verklighet tillsammans med insatser från Arbetsförmedlingen vore det ett stort steg framåt för att stötta dessa företag.

Likaså om Funka-utredningens förslag om en höjning av taket i lönebidrags- och trygghetsanställningar kunde bli verklighet, skulle det hjälpa både de enskilda personerna och de arbetsintegrerande sociala företagens möjlighet att få in fler medarbetare i sina verksamheter. Ett sätt att göra det är att avsätta medel från Samhall till detta ändamål, då huvudsyftet måste vara att få fler i arbete efter vars och ens förmåga.

Penilla Gunther (KD)